

Handläggare
Patrik Karlsson
Förvaltningschef
Samhällsbyggnadsförvaltningen
0140-681 33

Mottagare
Kommunfullmäktige
Teknik- och griftegårdsnämnden

partik.karlsson@tranas.se

Motion om livsmedelsupphandling och uppdaterad kostpolicy - yttrande till KF

Förvaltningens förslag till beslut

- att** teknik- och griftegårdsnämnden återtar sitt beslut, daterat 2025-05-19, § 57, att ge kostavdelningen i uppdrag, i samverkan med berörda parter, uppdatera kostpolicyn med tillhörande styrdokument. Återtagandet av beslutet sker med motiveringen att ett nämndyttrande först måste lämnas till kommunfullmäktige gällande motionen, för att sedan invänta kommunfullmäktiges beslut om eventuell vidare handläggning.
- att** teknik- och griftegårdsnämnden föreslår kommunfullmäktige att utifrån motionen besluta om att uppdra teknik- och griftegårdsnämnden, att i samverkan med berörda parter, uppdatera kostpolicyn.
- att** teknik- och griftegårdsnämnden föreslår kommunfullmäktige att i uppdraget även inkludera att tillhörande styrdokument till kostpolicyn ska uppdateras för att de ska harmonisera med kostpolicyn efter revidering.

Sammanfattning

Den 19 maj 2025 beslutade teknik- och griftegårdsnämnden att ge kostavdelningen i uppdrag i samverkan med berörda parter, uppdatera kostpolicyn med tillhörande styrdokument. Detta uppdrag beslutades eftersom att kommunfullmäktige remitterade en motion i ämnet till teknik- och griftegårdsnämnden den 31 mars 2025. Motionen kom ursprungligen från Mats Holmstedt (M), Mats Antonsson (KD), Erik Nygårds (L) och Thorbjörn Johansson (SD), som gemensamt föreslår att ändra kommunens kostpolicy, från att prioritera ekologiska varor till att fokusera på svenska råvaror.

Teknik- och griftegårdsnämnden ansåg att förvaltningen skulle titta närmare på motionen och gav därför ett uppdrag till kostavdelningen. Den 9 juni 2025 påtalas dock för tjänstepersonsorganisationen på samhällsbyggnadsförvaltningen att nämnden först måste lämna ett yttrande tillbaka till kommunfullmäktige innan något arbete kan utföras. Därmed har en felaktig beslutsgång genomförts och utredningsuppdraget som lämnades den 19 maj 2025 måste återtas.

Istället föreslår nu förvaltningen att nämnden ska lämna ett yttrande till kommunfullmäktige, för att sedan invänta kommunfullmäktiges beslut om eventuell vidare handläggning.

Beskrivning av ärendet

Efter kommunfullmäktiges sammanträde den 31 mars 2025 mottog teknik- och griftegårdsnämnden en motion för yttrande gällande livsmedelsupphandling och revidering av kommunens kostpolicy. Nämnden fattade den 19 maj 2025 beslut om att uppdra kostavdelningen, att i samråd med berörda parter, uppdatera kostpolicyn med tillhörande styrdokument. Den 9 juni 2025 kom det till samhällsbyggnadsförvaltningens kännedom att det beslutsgången för ärendet behöver tas om. Innan förvaltningen kan genomföra något arbete i frågan måste teknik- och griftegårdsnämnden lämna ett yttrande till kommunfullmäktige över motionen. Detta för att sedan invänta kommunfullmäktiges beslut om eventuell fortsatt arbete/utredning/handläggning av motionens innehåll.

Med anledning av att beslutsgången behöver tas om och att ett yttrande nu ska lämnas till kommunfullmäktige har detta tjänsteutlåtande sammanställts för att få en helhetsbild av ärendet.

Motionens innebörd

Motionen är skriven av Mats Holmstedt (M), Mats Antonsson (KD), Erik Nygårds (L) och Thorbjörn Johansson (SD), som gemensamt föreslår att ändra kommunens kostpolicy, från att prioritera ekologiska varor till att fokusera på svenska råvaror. Detta förslag grundas på flera faktorer:

- Stärka inhemsk livsmedelsproduktion
- Stödja lokala gröna näringar
- Öka civil beredskap och samhällsresiliens
- Främja folkhälsa enligt strategidokument
- Mäta koldioxidpåverkan från inköpta livsmedel

Målet är enligt motionärerna att minska beroendet av importerade livsmedel och stärka den lokala produktionen, vilket också ska leda till högre kvalitet på maten i kommunen. Motionärerna vill att Tranås kommun ska gå ifrån kravet på ekologiska varor i kommunens kostpolicy och istället införa begreppet svensk råvara inom kostverksamhet och upphandling. I motionen framgår att motionärerna anser att samhällsbyggnadsförvaltningen bör föreslå ett startvärde för andel svensk råvara och samtidigt tydligt sätta nivåer för den förväntade progressionen.

I motionen lyfts även en viljeriktning om att på sikt införa ett dynamiskt inköpssystem (DIS) för att möjliggöra för lokala producenter att erbjuda sina varor för försäljning i mindre partier. Vidare anser motionärerna att det är viktigt

att värna om ingångna avtal och affärsrelationer. Därför vill motionärerna att införandet av en uppdaterad kostpolicy och riktlinjer för livsmedelsupphandling införs succesivt vid ny upphandling och avtalsskrivning.

Holmstedt (M), Antonsson (KD), Nygårds (L) och Johansson (SD) föreslår i motionen:

- att teknik- och griftgårdsnämnden utarbetar en uppdaterad kostpolicy utifrån ovan ståndpunkter i samverkan med kommunstyrelsen och upphandlingsavdelningen.

Förvaltningens bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen anser att det finns ett behov av att uppdatera kommunens kostpolicy. Vidare vill förvaltningen belysa att det är av största vikt att alla berörda kommunala aktörer genomför revideringen i samråd och med ett gemensamt ansvar. Samhällsbyggnadsförvaltningens kostavdelning kan vara en samordnande part i arbetet som representant från utförarorganisationen. Det är dock viktigt att det i kommunfullmäktiges beslut framgår att även beställarorganisationens representanter dvs. barn- och utbildningsförvaltningen samt vård- och omsorgsförvaltningen deltar i revideringen. Detta eftersom att det är beställarorganisationen som äger frågan vad som ska beställas medan utförarorganisationen producerar och levererar det som beställts.

Vidare påtalar samhällsbyggnadsförvaltningen vikten av att tillhörande styrdokument, exempelvis *Riktlinjer för kostverksamheten* uppdateras parallellt. Även detta bör framgå i kommunfullmäktiges beslut.

Sammanfattningsvis ställer sig samhällsbyggnadsförvaltningen positivt till ett revideringsarbete gällande kommunens kostpolicy med tillhörande styrdokument.

Samråd

Förvaltningen har samrått med kommunkansliet i fråga om beslutsgången i ärendet. Facklig samverkan eller samråd med andra instanser är inte aktuellt just nu i ärendet. Om kommunfullmäktige beslutar att motionen ska fortsätta att handläggas kommer samråd bli en central fråga mellan de nämnder och förvaltningar som står för beställarorganisationen dvs. barn- och utbildningsnämnden samt vård- och omsorgsnämnden och utförarorganisationen teknik- och griftgårdsnämnden. Även kommunledningsförvaltningens upphandlingsenhet kommer vara viktiga aktörer i arbetet.

Ekonomi

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att kostnader för revidering av kostpolicy och tillhörande styrdokument kommer att vara den arbetstid som deltaganderepresentanter lägger i revideringsarbetet. Det borde således vara kostnader som kan tas inom den ordinarie ekonomiska ramen för respektive förvaltning/nämnd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande, daterat 2025-06-09
- Kommunfullmäktige 2025-03-31 § 69
- Motion – Livsmedelsupphandling och revidering av kostpolicy
- Felaktig beslutsgång - TGN 250516 § 57 – för återtagande

Beslutet skickas till

Diariet
Kostavdelningen
Kommunfullmäktige
Motionärer

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Patrik Karlsson
Samhällsbyggnadschef